

Verksamhetsberättelse delårsbokslut augusti 2016

Produktionsstyrelsen

Ordförande: Gunnar Fristedt

Förvaltningschef: Kent Henningson

Viktiga händelser

- Avveckling av Korttidsenheten genomförd.
- Avveckling av hemtjänst fastland beslutad
- Omorganisation till gemensam enhet för Ljusterö vård och omsorg
- HVB för ensamkommande flyktingbarn ca 22 platser startat
- Halogården öppnas
- Satsning på digitalisering i vården genom projektet DigIT
- Omfattande arbete kring statsbidrag kopplat till lågstadiesatsning och lärarlönelyft
- Hög beläggning inom utbildningsområdet

Ekonomisk sammanfattning

Driftsredovisning verksamhetsområ	Helår				Januari - Augusti		
	Budget 2016	Prognos 2016	Avvikelse 2016	Utfall 2015	Ack Budget	Ack utfall	Budgetavvikelse
<i>Belopp i tusentals kronor</i>							
Verksamhetens intäkter							
Avgifter				921		372	372
Övriga intäkter	1 038 954	1 036 954	-2 000	1 023 569	691 914	687 341	-4 573
Summa intäkter	1 038 954	1 036 954	-2 000	1 024 490	691 914	687 713	-4 201
- varav interna intäkter							
Verksamhetens kostnader							
Personalkostnader	-716 106	-710 750	5 356	-708 392	-486 618	-486 059	559
Lokalkostnader	-116 347	-120 185	-3 838	-115 708	-77 628	-75 308	2 320
Kapitalkostnader	-3 256	-3 261	-5	-2 872	-2 177	-2 174	3
Köp av verksamhet	-3 246	-5 698	-2 452	-4 984	-13 036	-14 276	-1 240
Övriga kostnader	-200 000	-204 710	-4 710	-197 499	-118 874	-117 049	1 825
Finansiella kostnader				-4			
Summa kostnader	-1 038 954	-1 044 604	-5 650	-1 029 459	-698 333	-694 866	3 467
- varav interna kostnader							
Verksamheter Nettokostnader		-7 650	-7 650	-4 968	-6 419	-7 153	-734

Produktionsstyrelsen redovisar per den 31 augusti 2016 ett ackumulerat resultat på -7 153 tkr vilket är en avvikelse på -734 tkr mot periodiserad budget och motsvarar 1 % av ackumulerad omsättning.

Samma period föregående år redovisade Produktionsstyrelsen ett ackumulerat resultat på +885 tkr.

Produktionens samlade intäkter för perioden är 687 713 tkr vilket är -4 201 tkr (-0,6 %) sämre än budgeterat och 12 785 tkr mer intäkter än samma period föregående år. Kostnaderna uppgick sammanlagt till -694 866 tkr som är +3 467 tkr (0,5 %) bättre än budget och -20 824 tkr mer i kostnader än föregående år.

Personalkostnaderna ligger på 70 % av omsättningen och ligger in linje med budget. Prognosen är att resultatet per 31/12 hamnar på -7 650 tkr vilket är sämre än budgeterat. Ökningen av underskottet förklaras i analyserna av respektive verksamhet samt att utfall och prognos hänvisas till nedanstående texter för respektive område.

Analys

Ambitionsnivån hos chefer och medarbetare är hög och vi arbetar ständigt med att förbättra vår kvalitet inom befintliga ramar.

Produktionen präglas av ett stort ekonomiskt ansvarstagande vilket även avspeglas i en positiv syn på omfördelning av medel mellan enheter inom samma verksamhetsområde.

Den negativa avvikelsen i prognosen för produktionsstyrelsens verksamhetsområde finns inom vård- och omsorg där de minskade intäkterna inte har förmåtts hanteras med motsvarande åtgärdsnivåer på kostnadssidan. Det framgår tydligt att vi inom vissa områden inte lyckas producera tjänster till samma kostnad som de konkurrerande privata aktörerna.

Åtgärder och besparingar

Åtgärder i form av anpassning av personalstaben till aktuell efterfrågan pågår kontinuerligt. Planerade och genomförda avecklingar av hela eller delar av verksamheter inom vård- och omsorg förväntas skapa bättre förutsättningar att klara 2017.

De engångskostnader som uppstår vid avecklingsprocesserna kommer att presenteras under hösten.

Investeringsredogörelse

Enbart en liten andel av investeringsbudgeten har tagits i anspråk under årets första halvår då de flesta av investeringarna kommer under hösten 2016.

Produktionsstyrelsen beräknar att använda hela budgeten på 4 000 tkr för helåret.

Produktionsförvaltningen Investeringsredovisning	Budget 2016	Ack Budget	Ack utfall	Budget- avvikelse	Utfall 2015
Förskolor	657	438	26	412	673
Utbildning exkl. särskolan	1 810	1 206	122	1 084	1 570
VoO	1 111	741	102	639	717
Sport och Friluft	194	129		129	140
Måltidsenheten	158	105		105	0
Särskolan	70	47		47	0
Produktionsstaben					470
RESULTAT	4 000	2 667	250	2 417	3 570

Specifikation på investeringarna kommer att presenteras vid nästa månads uppföljning.

Verksamhetsuppföljning

Driftsredovisning verksamhetsområ Belopp i tusentals kronor	Helår				Januari - Augusti		
	Budget 2016	Prognos 2016	Avvikelse 2016	Utfall 2015	Ack Budget	Ack utfall	Budgetavvikelse
Produktionsstaben	4 500	4 500	0	6 491	3 933	5 005	1 072
Förskolor	0	0	0	822	-604	2 167	2 771
Grundskola exkl. särskolan	0	0	0	-352	-1 157	-42	1 115
Särskolan	0	0	0	-827	-52	144	196
Gymnasium och Komvux	0	0	0	376	-1 526	-2 022	-496
Äldreomsorg & Hemtjänst	-3 441	-10 341	-6 900	-7 629	-2 980	-7 619	-4 639
Funktionsnedsättning	-1 059	-1 809	-750	-2 549	-2 463	-3 204	-741
Sport & Friluft	0	0	0	-204	-49	550	599
Måltidsenheten	0	0	0	-1 096	-1 521	-2 131	-610
Verksamheter Nettokostnader		-7 650	-7 650	-4 968	-6 419	-7 152	-733

Utbildning

(Utbildning, exkl förskolor)

Ekonomisk uppföljning

Utbildning, exklusive förskolor, visar ett resultat på -42 tkr vilket är 1 115 tkr bättre än periodiserad budget och motsvarar ca 0,02 % av ackumulerad omsättning. Motsvarande period föregående år hade utbildning, exklusive förskolor ett positivt resultat på 2 817 tkr. Verksamhetens samlade intäkter för perioden är 258 693 tkr som är -4 016 tkr (-1,5 %) sämre än budget och 12 145 tkr mindre intäkter än föregående år. Verksamhetens samlade kostnader för perioden är - 258 735 tkr som är +5 131 tkr (1,9 %) bättre än budget och 14 072 tkr mer i kostnader än föregående år. Personalkostnaderna ligger på ca 67,5 % av omsättningen vilket är 1,8 % högre än motsvarande period föregående år och samtidigt 1,8 % lägre än SNI (Arbetskostnadsindex 3,4 %).

De minsta (elevantal) skolenheterna inom produktionen har den minst stabila ekonomiska situationen, då enstaka elever står för en relativt sett stor del budgeten. Detta innebär att intäkten omedelbart försvinner medan det mesta av kostnaderna finns kvar när en elev slutar på skolan.

För att uppnå en större likvärdighet så fördelas ytterligare medel till grundskolorna i form av SALSA-medel som baseras på föräldrars utbildningsbakgrund samt extra medel för elever i behov av särskilt stöd.

Ytterligare ett stöd som benämns ”Skärgårdsstöd” uppfattas av huvudmannen som viktigt för att säkerställa en likvärdig skola inom produktionen. Detta gäller Ljusterö skola. Tidigare fanns ett ”glesbygdstöd” som möjliggjorde en ekonomisk likvärdighet. Borttagandet har tydligen drabbat Roslags-Kulla skola.

Volymmer

Skolor	Skolor		
	Utfall Aug 2016	Utfall Aug 2015	Utfall Aug 2014
Förskoleklass	471	446	444
Grundskola	3549	3554	3570
Gymnasium	513	454	461
Komvux	Ej klart	527	825

De centrala grundskolorna inklusive gymnasiet har fortfarande brist på lokaler, speciellt där de efterfrågas. En konsekvens av detta är att elever och vårdnadshavare inte alltid får den skolplacering de valt/önskat. Detta är naturligtvis ett stort bekymmer både för de familjer som redan bor i kommunen, men också för de som

flyttar in och tror sig, eller räknar med att, få plats på närmaste skola.

Trångboddheten på våra centrala skolor gör även att skolorna har svårt att anpassa lärmiljöerna för elever som har behov av detta, exempelvis genom gruppdelningar. Söktrycket till Österåkers Gymnasium gjorde att många österåkers elever inte kunde beredas plats då intagningspoängen är så pass höga.

Komvux har också ökat volymmässigt och behöver större och mer centrala lokaler för att möta efterfrågan och behov.

Enligt Skollagens Kap 10 §30 ”Ska en elev placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet inom sin grundskola. Kommunen får annars frångå elevens vårdnadshavares önskemål endast om den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen”

F betyder att skolan inte kan ta mot fler elever i den årskursen. Siffror inom () anger hur många elever i respektive årskurs rektor anser sig ytterligare kunna ta mot.

	Östersk	Söra	Marg.	Bergs.	Sjök.	Åkerst	Skärg.
F-klass	F	F	3	-2	F	F	F
Åk 1	F	F	-2	F	F	F	F
Åk 2	-4	F	F	F	F	F	F
Åk 3	-3	F	F	-1	F	F	-1

Tabellen nedan illustrerar lediga elevplatser vid starten HT 2016 i kommunens ”ytterområden”.

	Ljusterö	Roslags- Kulla	Rydbo
F-klass	5	10	10
Åk 1	5	Åk 1-3 - 4 elever	10
Åk 2	5		F
Åk 3	5		1
Åk 4-6	15	4	2
Åk 7-9	15		

Analys

Hårt tryck på produktionsförvaltningens skolor i Åkersberga gör att kommunen har svårt att uppfylla Skollagens Kap 10 §30 om att tillgodose alla vårdnadshavares önskemål om skolplacering inom grundskolan.

I produktionsförvaltningens ”ytterskolor” har vi dock stor outnyttjad kapacitet.

Verksamhetsuppföljning

Verksamheterna följs löpande upp av rektor och sammanfattas vid läsårets slut i juni.

Analys: Fortsatt fokus på systematisk uppföljning av elevresultaten på enhetsnivå kommer att ge Huvudmannen bättre förutsättningar att fördela resurser där de bäst kommer till nytta.

Våra rektorer har god kontroll på sin tilldelade budget och tillämpar god ekonomisk hushållning och ansvarstagande.

För en ökad likvärdighet inom elevhälsans område har det första steget tagits mot en central elevhälsa. Rekrytering av skolläkare samt utökning av omfattningen är genomförd vilket leder till tydligare styrning och ledning av de medicinska, psykologiska och psykosociala insatserna på våra skolor.

Vidare behöver produktionsförvaltningens ledning och rektorerna gemensamt formulera och verkställa strategier för att öka andelen lärare med legitimation för den undervisning de ska genomföra. I detta ingår att noga analysera vilka faktorer som skulle förbättra läget de kommande åren.

Produktionsförvaltningens rektorer är väl utbildade, samtliga har gått eller går just nu den statliga rektorsutbildningen i regi av Rektorsutbildningen vid Uppsala universitet. Flera rektorer deltar även i rektorslyftet vid samma lärosäte. Organiserat kollegialt utvecklingsarbete sker sedan våren även på lokal nivå för alla chefer inom utbildningsområdet.

Gymnasieskolan har stort tryck på programmet Språkintrödn. Skolan är i behov av ytterligare lokaler. Beslutet att elevpengen för språkintrödn inte omfattar lokalersättning påverkar undervisningens kvalitet, exempelvis genom att mindre studiehandledning på modersmålet kan erbjudas eleverna. I förlängningen påverkar detta genomströmningstiden.

Åtgärder, områden att utveckla:

Ett tydligt utvecklingsområde är att skapa rutiner för övergång mellan och inom våra verksamheter. Elevernas inflytande är ett ytterligare ett prioriterat område.

Övergången till KCNO för Komvux ställer nya krav på planering och bemanning då eleverna läser korta kurser som leder till att skolans organisation ständigt behöver ses över och förändras. Kort tid mellan antagning och kursstart ställer stora krav på flexibilitet och försvårar god ekonomisk framförhållning.

Oroväckande är den lärarbrist som står för dörren, inte bara i Österåkers kommun utan i hela riket. Detta får dock inte ses som en ursäkt för att det inte går att förbättra situationen för produktionens skolor.

Förskola

Förskolorna	Budget 2016	Ack Budget 2016	Ack utfall 2016	Avvikelse	Utfall 2015
Verksamhetens intäkter					
Avgifter					
Huvudintäkter	162 613	107 652	109 365	1 713	156 714
Summa intäkter	162 613	107 652	109 365	1 713	156 714
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-114 226	-76 265	-76 710	-445	-110 410
Lokalkostnader	-19 772	-13 177	-12 945	232	-19 715
Kapitalkostnader	-222	-148	-146	2	-141
Köp av verksamhet			-273	-273	
Övriga verksamhetskostnader	-28 392	-18 666	-17 125	1 541	-25 626
Finansiella kostnader			1	1	
Summa kostnader	-162 613	-108 256	-107 198	1 058	-155 892
RESULTAT	0	-604	2 167	2 771	822

Ekonomisk uppföljning

Förskolorna visar ett positivt resultat på 2 167 tkr vilket är 2 771 tkr bättre än periodens budget och motsvarar 2 % av ackumulerad omsättning. Motsvarande period föregående år hade förskolorna ett positivt resultat på 2 002 tkr. Förskolornas samlade intäkter för perioden är 109 365 tkr vilket är 1 713 tkr (1,6 %) bättre än budget och 4 790 tkr mer i intäkter än föregående år. Förskolornas samlade kostnader för perioden är 107 198 tkr som är 1 058 tkr (1 %) bättre än budget och 4 364 tkr mer kostnader än föregående år. Personalkostnaderna ligger på drygt 71,5 % av omsättningen, dvs 1,6 procentenheter högre än samma period föregående år. Prognosen är att resultatet per 31/12 hamnar på +/- 0 tkr vilket är en budget i balans. Förskolorna redovisar ett överskott per sista augusti, det överensstämmer med tidigare års utfall då man under vårterminen håller igen för att man vet att kostnaderna ökar under höstterminen. Detta beror på att inskolningar inte ger intäkt för hela augusti, att inskolningsperioden är personalkrävande och att inköp och anpassning av verksamheten måste invänta de nya barngruppernas behov. Vi räknar med ett nollresultat per sista december.

Volymer

Förskolan			
Volymer	Utfall Aug 2016	Utfall Aug 2015	Utfall Aug 2014
År 1-2	437	366	492
År 3-5	978	991	844

Vi förväntar oss en volymökning i januari 17, då många föräldrar inte kommer att kunna erbjudas plats där de önskar. Tre av våra förskolor har fått ta del av det statliga bidraget för att minska barngruppernas storlek.

Verksamhetsuppföljning

Enheterna följer upp verksamheten löpande under året samt sammanställer detta i slutet av juni då huvudmannen får in enheternas systematiska kvalitetsarbete, SKA, (pedagogiskt bokslut) och utifrån det gör sin sammanfattande analys. Analysen synliggör gemensamma utvecklingsområden.

Analysen har visat att kvaliteten på våra förskolor direkt påverkas positivt av förskolechefers ledning och styrning samt andelen förskollärare. Det senare påverkar bland annat arbetet med normer och värden, barns inflytande samt hur undervisningen bedrivs.

Våra förskolechefer har god kontroll på sin tilldelade budget och tillämpar god ekonomisk hushållning och ansvarstagande. Målet att minska barngruppernas storlek samt behovet av att öka förskollärartätheten är en svårlöst ekonomisk ekvation.

Varje enhetschef formulerar i sitt systematiska kvalitetsarbete vilka utvecklingsinsatser som behöver vidtas. Utgångspunkt är enhetens prioriterade mål/områden.

På huvudmannanivå arrangeras insatser för förskolechefer/rektorer utifrån huvudmannens sammanfattande analys.

Analys

Analysen visar att det blir lägre kvalitet på förskolans verksamhet när den utförs av icke pedagogiskt utbildad personal. Vi har låg förskollärartäthet och de ska förutom att ha ett högkvalitativt direktarbete med barnen även handleda och instruera övrig personal. Detta tar tid och ställer krav på ett ledarskap hos förskollärare som behöver utvecklas.

Analysen visar också att vi behöver fokusera på IKTs användning i undervisningen samt barns inflytande över utbildningen och miljön

Samtliga övergångar inom skolsystemet behöver ses över för att hålla hög kvalitet och gynna barn/elever.

Åtgärder, områden att utveckla

Samtliga övergångar behöver kvalitetssäkras. En arbetsgrupp bestående av förskolechefer och rektorer är tillsatt för att kvalitetssäkra övergångar.

Deltagande i Utvecklings- och forskningsprogrammet ”Undervisningen i förskolan” i samarbete med Ifous och Malmö Högskola samt nio andra kommuner är ett sätt att utveckla. Detta omfattar IKT, barns inflytande och förskolechefernas pedagogiska ledarskap.

Vård och Omsorg

Ekonomisk uppföljning

Vård och Omsorg visar ett negativt ackumulerat resultat på -5 380 tkr vilket är 63 tkr bättre än periodiserad budget samt motsvarar - 3 % av ackumulerad omsättning. Resultatet är något bättre än föregående år då verksamheten visade ett negativt ackumulerat resultat på -5 998 tkr. Verksamhetens samlade intäkter för perioden är 169 903 tkr som är -4 244 tkr (- 2,4 %) sämre än budget och -6 889 tkr mindre än föregående år. Verksamhetens samlade kostnader för perioden är - 180 726 tkr vilket är -1 136 tkr (0,3 %) sämre än budget men 2 064 tkr i minskade kostnader jämfört med föregående år.

Personalkostnaderna hamnar på drygt 84,9 % av omsättningen. Motsvarande siffra år 2015 var 86,7% vilket innebär en minskning av personalkostnaderna procentuellt sett.

För att komma tillrätta med fleråriga ekonomiska bekymmer vid Smedby gruppbofästads två småavdelningar slogs dessa under våren samman till en medelstor enhet. Följden av detta blev en personalminskning motsvarande 5,16 årsarbetare.

Inom socialpsykiatrin ser vi ett växande underskott under 2016. Åtgärder för att nå ekonomisk balans kommer att fortgå under hela 2016.

Budgeten avseende personlig assistans innefattade en total avveckling per den 1 oktober. Då avvecklingen nu inte kommer att genomföras förväntas ett ökad underskott för 2016 med ca 750 tkr.

Engångskostnader för avvecklingen av Korttidsenheten beräknas stanna vid -1 300 tkr.

Beräkningen av engångskostnader för avveckling av hemtjänst är ännu inte klara men prognostiseras för innevarande år till - 600 tkr. Till detta ska adderas ev framtida kostnader för övertalig personal.

Äldreomsorg inklusive hemtjänst

Första delen av 2016 har präglats av diskussioner och genomförande av avvecklingar av verksamheter. Efter en orolig vår och stora frågetecken kring sjuksköterskebemanningen inför sommaren beslutades under våren om en

överflyttning av driften av korttidsverksamhet till Förenade Care per den sista juni. Detta innebar en hastig avveckling av Korttidsenheten i Alceahuset. Nära nog all personal följde med till Förenade Care, vilket bidrog till att överflyttning kunde ske på ett patientsäkert sätt.

För att komma tillrätta med det fleråriga underskottet inom hemtjänsten beslutades i juli att en definitiv avveckling av hemtjänst på fastlandet på dag och kväll skall ske under hösten. Cirka 180 kunder och 53 personal berörs av avvecklingen som kommer att ske i samråd med socialförvaltningens personal och de fackliga organisationerna.

Genom noggrann uppföljning av semesterplanering, på alla nivåer, förflöt sommaren utan några extraordinära bemanningsutmaningar inom våra enheter

Funktionsnedsättning

1 oktober 2015 utökades uppdraget med ansvar för hälso- och sjukvård även för våra LSS kunder på gruppboendena samt inom daglig verksamhet. Detta nya uppdrag har under det första året organiserats utifrån sjuksköterskor kopplade till korttidsenheten. Verksamheten har haft stora inkörningsproblem. Bl a på grund av att de budgeterade medlen inte är anpassade till den förväntade kvaliteten.

Inom daglig verksamhet på fastlandet gjordes under 2015 genomgripande anpassningar till de ekonomiska förutsättningarna, vilket under första delen av 2016 har gett önskad ekonomisk effekt.

Personlig assistans har under 2016 varit föremål för långtgående diskussioner om en avveckling. Efter beslut i kommunstyrelsen ska verksamheten fortsätta och förväntas från och med 2017 att bedrivas i ekonomisk balans. En minskning av en administrativ tjänst har gett viss effekt och för att ytterligare minska underskottet samt för att få en ökad administrativ effektivitet planeras flytt av insatserna avlösning och ledsagning till en annan enhet. Vidare kommer en sammanslagning av insatsen kontaktperson LSS och SOL som i dag administreras på två enheter att ske.

Åtgärder för att nå ekonomisk balans vid Solskiftets barn och ungdom har genomförts under första delen av 2016, bl a har kolloverksamhet inte erbjudits. Vidare har en sammanslagning av avdelningar skett under sommarperioden vilket minskat personalbehovet. Viktigt att inför budget 2017 budgetera för att ersättningen även ska täcka de extra kostnader som uppstår i samband med lov.

En ny verksamhet har öppnats, HALO-gården. Denna är ett komplement till insatsen korttidstillsyn på HALO och riktar sig till de något äldre ungdomarna.

Ljusterö Vård och Omsorg

I januari 2016 organiserades all vård- och omsorg till en gemensam enhet, Ljusterö Vård och Omsorg (gruppbostad, daglig verksamhet, hemtjänst och nattpatrull):

Det första halvåret är att betrakta som en uppstartsperiod där det synliggjorts vilka åtgärder som behövs för att anpassa verksamheten till de ekonomiska förutsättningarna. Dessa åtgärder innebär minskning av administrativa tjänster samt ledning. En ekonomisk uppföljning av det elektroniska planeringssystemet IntraPhone ska genomföras.

Fortsatt dialog med beställaren angående ersättningen för kunder inom daglig verksamhet, med behov av specialanpassning i form av hög personaltäthet, skall ske.

Volym

Antalet kunder inom vård- och omsorg	2016	2015
Funktionsnedsättning	843	865
Äldreomsorg ink hemtjänst	457	446
Avlösning/ledsagning	164	228
Totalt	1464	1539

Ensamkommande flyktingbarn

Den ökade flyktingtillströmningen under 2015 ledde till att produktionsförvaltningen under 2016, på uppdrag av socialnämnden, startat ett HVB-hem som för närvarande har 22 ungdomar placerade där.

Under uppstarten har personalbemanningen varit en stor utmaning. Arbetet med att via genomförandeplaner kunna säkerställa kvaliteten för varje ungdom genom uppföljningsbara aktiviteter och mål pågår, samt att förenkla dokumentationsrutinerna genom att, i samverkan med IFO och VON kunna få möjlighet att dokumentera i Procapita. Detta kräver en investering på 40 tkr.

Verksamhetsuppföljning samt analys

2016 har hittills präglats av det ekonomiska läget inom hela vård- och omsorg. Alla enheter har på ett sätt eller annat tvingats till omvärderingar och omprioriteringar för att försöka minska det negativa utfallet. Styrkan inom området är att alla försöker hitta lösningar för att bidra till den gemensamma sista raden. Svagheter är att vi, i princip, endast kan minska underskottet genom personalnedskärningar och där närmar vi oss gränsen för vad verksamheterna maktar med.

För att leva upp till LSS-lagens intentioner om självbestämmande, integritet och delaktighet är genomförandeplanen vårt viktigaste verktyg. I den dokumenteras insatsens utförande, utifrån biståndsbeslut och i enlighet med kundens önskemål. Av nämnd anledning är arbetet med att hitta vägar för **alla** våra kunder att delta i framtagandet även en viktig del av socialförvaltningens verksamhetsgranskningar.

Produktionsförvaltningen kommer även i år att delta i den nationella brukarundersökning där vi deltog i testomgången genom SKL, 2015. Denna har nu ”permanentats” och kommer att genomföras av samtliga enheter inom LSS och SoL.

Åtgärder, områden att utveckla

För att skapa förutsättningar för att nå en budget i balans krävs bland annat en väl fungerande intern organisation. Arbetet är inlett för att ytterligare skapa samordningsvinster mellan de olika delarna inom vård- och omsorg.

Vi har ett gediget arbete framför oss att tydliggöra våra interna processer mellan verksamheterna och stödfunktionerna för att hitta de luckor som idag tenderar att fördröja vårt utvecklingsarbete i produktionen. Ett prioriterat område måste vara framtida rekryteringsfrågor. Var hittar vi morgondagens medarbetare och hur ska vi få dem att välja Österåkers kommun som arbetsgivare?

Måltid

Ekonomisk uppföljning

Måltidsenheten visar ett negativt resultat på – 2 132 tkr vilket är – 611 tkr sämre än periodiserad budget och motsvarar – 2,3 % av ackumulerad omsättning.

Motsvarande period föregående år hade verksamheten ett negativt resultat på - 3 053 tkr. Verksamhetens samlade intäkter för perioden är 23 943 tkr som är - 262 tkr (-1 %) sämre än budget och 1 898 tkr mer i intäkter än föregående år.

Verksamhetens samlade kostnader för perioden är – 26 075 tkr som är – 349 tkr (-1,4 %) sämre än budget och 977 tkr mer än föregående år. Personalkostnaderna ligger på 54,6 % av omsättningen, 11 procentenheter lägre än föregående år.

Prognosen är att resultatet per 31/12 hamnar på 0 tkr vilket är ett resultat i enlighet med budget.

Volymer och andra nyckeltal

Måltider	Portioner	Portioner
	Aug 2016	Aug 2015
Förskola	47 770	34 600
Grundskola	449 030	381 879
Gymnasium	53 236	28 164
Externa	53 864	37 578
Mellanmål	128 440	139 760
Äldreomsorgen	26 341	36 120

Andelen ekologiska produkter som används av måltidsenheten var den sista augusti 20,1%.

Analys

Livsmedelkostnaderna är betydligt högre, 810 tkr, än budgeterat pga ökning av antalet portioner samt många specialkost, sk önskekoster. Måltidsenheten har påbörjat ett intensivt arbete med att se över och åtgärda specialkost dvs att matgäster som verkligen är i behov att specialkost ska erhålla det – önskekoster ska minimeras. Personalkostnaderna är 392 tkr lägre än budgeterat pga att måltidsenheten har vakanta tjänster efter pensionering som inte har tillsatts fullt ut ännu. Detta för att måltidsenheten föregående år 2015 gjorde ett negativt helårsresultat. Försiktighetsprincipen råder.

Kultur och Fritid

Ekonomisk uppföljning

Kultur och Fritid visar ett positivt resultat på 550 tkr vilket är drygt 600 tkr bättre än periodiserad budget och motsvarar 1,8 % av ackumulerad omsättning. Motsvarande period föregående år hade verksamheten ett positivt resultat på 443 tkr.

Verksamhetens samlade intäkter för perioden är 30 622 tkr som är 1 080 tkr (3,6 %) bättre än budget och 736 tkr mer än föregående år. Verksamheten samlade kostnader för perioden är – 30 072 tkr som är - 481 tkr (-1,6 %) sämre än budget och -649 tkr mer än föregående år.

Personalkostnaderna ligger på 46,9 % av omsättningen 1,5 procent mer än föregående år. Prognosen är att resultatet per 31/12 hamnar på 0 tkr vilket är ett resultat i enlighet med budget.

Volymer	Aug 2016	Aug 2015
Fritidsgårdar	32 500*	27 207
Musikskolan	984	800

* Prognostiserat utfall pga NN uppg.

Analys

Verksamheten Kultur och Fritid hette och bestod tidigare av enheten Sport och Friluft men i samband med införandet av Skolnämnden och Kultur- och fritidsnämnden valde produktionsförvaltningen att separera Musikskolan och Fritidsgårdarna från verksamhetsområdet Utbildning och placera enheterna tillsammans med enheten Sport och Friluft, under det nya organisatoriska verksamhetsområdet Kultur och Fritid. Detta för att spegla verksamheterna emot beställarsidan.

Fritidsgårdarna är en välbesökt plats för våra ensamkommande unga, de arbetar medvetet med integration. Sommarens öppethållande med sju kvällar i veckan på Bergagården har uppskattats och besökstalet har legat på snitt 72 besök per kväll.

Musikskolan erbjuder utbildning av högskoleutbildade musklärare i flera olika musikgenrer. Verksamheten utvecklas kontinuerligt för att möta nutidens krav på flexibilitet och upplevelser i kombination med möjligheten till klassisk skolning.

Inom Sport och friluft utvecklas kontinuerligt rutinerna för att möta kraven från föreningar och allmänhet. I augusti beslutades att delar av arbetsuppgifterna ska ingå i samhällsbyggnadsförvaltningens upphandling. Detta innebär fr o m 2017 en minskning av ansvarsområdet. Förhoppning finns att kommande utökning av kommunens sportanläggningar ska kompensera detta.

Personaluppföljning

Anställda och årsarbetare	Jan-Aug	PS total	FSK	Utb	KoF	Måltid	VoO
Antal årsarbetare tillsvidare	2016	1244	254	563	42	48	337
	2015	1244	251	538	44	50	361
	2014	1268	248	590	11	48	371
Antal årsarbetare tidsbegränsade	2016	113	15	77	2	2	17
	2015	129	28	77	3	1	20
	2014	127	23	80	0	1	23
Summa årsarbetare total	2016	1357	269	640	44	50	354
	2015	1373	279	615	47	51	381
	2014	1395	271	670	11	49	394
Antal månadsanställda	2016	1501	280	709	50	58	404
	2015	1523	290	686	54	59	434
	2014	1564	284	764	12	57	447

Antalet årsarbetare totalt har minskat med 16 jämfört med föregående år och med 38 årsarbetare jämfört med år 2014. Störst minskning har skett inom vård och omsorg (27,0 årsarbetare). Vi har en ökning av antalet årsarbetare inom utbildning vilket beror på en volymökning inom skolans område.

Hälsobokslut

Sjukfrånvaro

Utfallet för hela produktionsförvaltningen under årets första sex månader blev 6,6 % vilket kan jämföras med hela kommunen där motsvarande siffra är 7,3 %.

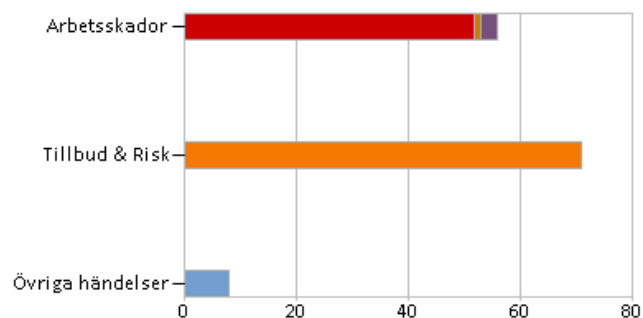
En försämring av sjuktalen har skett inom produktionen jämfört med år 2015 dock ser vi en förbättring inom kultur och fritid samt gymnasiet där sjukfrånvaron har minskat med i snitt 2 %. Inom övriga verksamheter ser vi en marginell försämring på i snitt 1 % förutom Komvux som har ökat med 3,6 % jämfört med föregående år.

I nedanstående tabell visas sjukfrånvaron uppdelat per verksamhet.

Sjukfrånvaro i % av arbetstid	Sjukfrånvaro i % jan-jun		
	2014	2015	2016
PF Förskolor	9,1%	7,8%	8,3%
PF Grundskolor/sk boms	7,0%	6,8%	7,7%
PF Gymnasium	3,4%	5,4%	3,6%
PF Komvux	2,2%	1,3%	4,9%
PF Kultur & fritid	4,8%	5,8%	3,7%
PF Måltidsenhet	11,0%	7,2%	9,4%
PF Vård & omsorg	7,8%	8,0%	8,5%
Österåkers kommun	7,3%	6,8%	7,3%

Arbetskadorna

■	Olycksfall - 52
■	Färdolycksfall - 1
■	Arbetsjukdom - 3
■	Tillbud - 71
■	Egendom/Säkerhet - 8

Arbetsmiljöhändelser som inträffat inom Produktionsförvaltningen inklusive underenheter 2016-01-01 - 2016-08-31, totalt 135 händelser. Arbets-skador innefattar olycksfall, färdolycksfall och arbetssjukdom. (Färdolycksfall är ett olycksfall som inträffar vid färd till eller från arbetet.)

Samma period föregående år rapporterades 220 händelser.

Uppföljning miljömål

Produktionsstyrelsen har inte formulerat några övergripande miljömål för 2016. Samtliga verksamheter arbetar dock med en hög miljömedvetenhet i det vardagliga arbetet. Källsortering är det vanligaste inslaget i miljöarbetet men det försvåras av att fysiska rum för källsortering saknas på flera enheter. Satsningen på digitala verktyg inom vård och skola leder sannolikt till att pappersförbrukningen markant kommer att minska under de närmaste åren. Måltidsenhetens satsning på ökad andel ekologiska produkter bidrar också till en positiv inverkan på miljön.

Framåtblick

Efter några år av hög personalomsättning inom ledning och stab har vi nu en stabil och kompetent bas av ledare och medarbetare inom hela produktionsförvaltningen. Liksom i övriga riket kommer personalförsörjningen inom vård och skola vara nyckelfråga under de närmaste åren.

Arbetet med att ytterligare utveckla enheternas systematiska kvalitetsarbete samt att tydliggöra produktionsledningens roll för att säkerställa kvaliteten inom samtliga verksamheter pågår.

Den fortsatt oroande ekonomiska situationen inom vård- och omsorgsverksamheterna föranleder fördjupade diskussioner och långsiktiga strategier för hur kommunens egenregiverksamhet ska kunna möta konkurrensen från privata aktörer och samtidigt upprätthålla rollen som yttersta garant för vård och skola till kommunens samtliga medborgare.